

Ballon button bij uw kind

Uw kind heeft een maagfistel (gastro-stoma) en waarschijnlijk al een aantal maanden een PEG-katheter (Percutane Endoscopische Gastrostomie) of een Chirurgische Gastrostomie katheter gehad (Kangaroo). Deze katheter wordt nu vervangen door een ballon button, een korte gastrostomiekatheter van siliconen die net boven de huid eindigt.

De ballon button

De ballon button heeft aan de binnenzijde (in de maag) een ballon, die via een nippel aan de zijkant wordt gevuld met water. Aan de bovenkant zit een afsluitdopje. De button sluit vlak op de huid aan, dit is prettiger voor uw kind. Uw kind kan zich met deze voedingskatheter vrijer bewegen en de button is onder kleding niet zichtbaar. Alleen voor het geven van voeding of medicijnen wordt er aan de button een extra slangetje gekoppeld.

Plaatsen van een ballon button

Wanneer uw kind een PEG-katheter heeft, wordt de button de 1e keer in het ziekenhuis geplaatst. Het verwijderen van de PEG-katheter gebeurt onder anesthesie (narcose), daarna wordt de ballon button in de bestaande maagfistel gezet. Dit betekent voor uw kind minimaal een dagopname in het Erasmus MC Sophia. Wanneer uw kind een Chirurgische Gastrostomie katheter (Kangaroo) heeft, kan deze na een paar maanden worden vervangen voor een ballon button. Dit gebeurt poliklinisch en uw kind hoeft hiervoor niet onder anesthesie.

De button is er in verschillende lengtematen. De arts of de verpleegkundig consulent wond-, incontinentie- en stomazorg (WIS) heeft voor uw kind de juiste maat opgemeten. U krijgt in het ziekenhuis instructies over de verzorging en het gebruik. Na ongeveer 3 maanden komt u met uw kind terug naar de polikliniek om (onder begeleiding) de button de 1e keer te verwisselen. Daarna is het mogelijk, en voor de meeste ouders gebruikelijk, om de button eens in de 3 maanden zelf thuis te vervangen.

Het is belangrijk dat u altijd een reserve button in huis heeft.

Mocht de button onverwachts stuk gaan en uit de fistel vallen, dan moet u zo snel mogelijk (het liefst binnen 2 uur) een nieuwe plaatsen. De fistel kan namelijk snel dicht gaan zitten. Heeft u geen reserve button bij de hand, plaats dan de kapotte weer terug en plak deze vast met een pleister. Daarna moet u zo spoedig mogelijk een nieuwe button plaatsen.

Gebruik van de ballon button

Op de button kunnen verschillende voedingsslangetjes worden gebruikt. Samen met de verpleegkundig consulent WIS kunt u het slangetje kiezen dat voor uw kind het meest geschikt is. Zet nooit een spuit rechtstreeks op de voedingspoort, dit kan de button beschadigen.

Het geven van voeding via de ballon button gaat als volgt:

- Open het afsluitdopje van de button.
- Pak het slangetje dat u wilt gebruiken en plaats deze in de button zodat de streepjes boven elkaar komen te staan. Het nokje past nu in een kleine uitsparing in de rand van de button.
- Draai het slangetje 3/4 slag in de richting van de klok tot u weerstand ondervindt.
- Let op: u heeft nu een open verbinding met de maag, er kan dus maaginhoud teruglopen. Sluit daarom snel het slangetje met het klemmetje af of doe dit van tevoren al dicht.
- Controleer of de doorgang open is met 2-5 ml water, vergeet niet om het klemmetje open te zetten.
- Sluit de spuit of het voedingssysteem aan en geef de voeding zoals voorgeschreven.
- Na het geven van de voeding koppelt u de spuit of het voedingssysteem af, daarna spuit u het slangetje naar de button door met wat water.
- Koppel het slangetje af door deze tegen de wijzers van de klok in te draaien tot de streepjes weer boven elkaar staan. Het nokje past nu weer in de uitsparing op de rand, zodat het slangetje losgetrokken kan worden.
- Sluit de button af met het afsluitdopje.

Aandachtspunten bij de verzorging

Hieronder staat een aantal punten die u tijdens de verzorging van de ballon button nauwlettend in de gaten moet houden:

- Draai de button 1 keer per dag rond, om ingroei van de ballon te voorkomen.
- Controleer de fistel elke dag op roodheid, zwelling en dergelijke.
- Controleer 1 keer per week de hoeveelheid water in de ballon en ververs het.
- Vul de ballon nooit met meer dan de voorgeschreven hoeveelheid water.
- Gebruik nooit oliehoudend glijmiddel, de ballon kan hierdoor beschadigen. Gebruik een glijmiddel op waterbasis, bijvoorbeeld Instilla-gel.
- Controleer voor elke voeding of de voedingsdoorgang open is door 2-5 ml water in te spuiten.
- Na elke voeding of toediening van medicatie de button doorspoelen met 5-10 ml water.
- Bewaar de accessoires zoals slangetjes, spuiten e.d. na het schoonmaken op een schone en koele plaats.
- Vervang wekelijks deze accessoires.
- Zorg ervoor dat de huid onder de button na het baden of zwemmen goed wordt droog gedept.

Thuis de ballon button vervangen

De button moet om de 3 maanden worden verwisseld om te voorkomen dat de ballon kapot gaat. *Was altijd eerst uw handen met water en zeep voordat u aan de verzorging begint.*

1. Verwijder de button uit de verpakking en doe wat kathetergel op de button.
2. Mocht er een invoergeleider bij de button zitten, plaats deze dan indien nodig in de button. Dit geeft de button meer stevigheid bij het plaatsen. Let op dat de geleider niet langer is dan de button.
3. Maak de huid rondom de button in een draaiende beweging schoon met een gaasje met lauwwarm kraanwater.
4. Haal de ballon van de button die in de maag van uw kind zit leeg en controleer een paar keer of al het water eruit is door er met de spuit krachtig aan te zuigen.
5. Haal de button voorzichtig met een draaiende beweging uit de fistel, met uw andere hand houdt u ondertussen de buikwand tegen.
6. Spuit wat kathetergel op de fistel en druk de nieuwe button voorzichtig, met een licht draaiende beweging, in de maag. Verwijder de invoergeleider uit de button.
7. Plaats de spuit met water op het ventiel en vul de ballon voorzichtig met de voorgeschreven hoeveelheid water.
8. Verwijder de overtollige kathetergel.
9. Controleer met behulp van een voedingsslang of de button in de maag zit door maaginhoud op te trekken of 20 ml water in te laten lopen.

Problemen, oorzaken en eventuele oplossingen

Hieronder staat een lijstje met de meest voorkomende problemen, mogelijke oorzaken en oplossingen. De meest voorkomende problemen zijn:

1. lekkage via de fistel
2. de button is verstopt
3. irritatie van de huid
4. drukplek rondom de fistel
5. licht bloeden van de fistel
6. het water kan niet uit de ballon worden verwijderd

1. Lekkage via de fistel

oorzaak:

- de ballon is niet voldoende gevuld
- de button is te lang en steekt naar buiten

oplossing:

- controleer de ballon en spuit er zo nodig extra water in tot de voorgeschreven hoeveelheid
- tussen het externe fixatieplaatje en de huid moet ongeveer 2 mm zitten (de dikte van een euromunt). Wanneer u denkt dat de button te lang is, neemt u contact op met de verpleegkundig consulent WIS.

2. De button zit verstopt

oorzaak:

- de button is niet regelmatig of onvoldoende doorgespoten met water
- het toedienen van voeding met vezels of poedervormige medicatie

oplossing:

- na het geven van sondevoeding of medicatie altijd ruim met water doorspuiten
- alleen vloeibare of zeer fijngemalen medicijnen of voeding toedienen
- probeer de button voorzichtig met lauw water door te spuiten om deze weer doorgankelijk te krijgen
- als dit niet werkt, vervangt u dan de button

3. Irritatie van de huid

oorzaak:

- lekkage via de fistel
- overgevoeligheid voor het materiaal
- een ontsteking

oplossing:

- controleer of er een goede maat button is geplaatst
- controleer of de ballon voldoende is gevuld
- zorg dat de huid onder de button na het zwemmen of bad goed wordt drooggedept
- plaats zo nodig een klein gaasje onder de button
- verzorg de huid met een barrièrecrème
- neem contact op met de huisarts, verpleegkundig consulent WIS of behandelend arts

4. Drukplek (deukje) rondom de fistel

oorzaak:

- de button is te kort

oplossing:

- een langere button plaatsen
- in het ziekenhuis wordt zo nodig met behulp van een meetinstrument de juiste lengte bepaald en een nieuwe button geplaatst

5. Licht bloeden van de fistel

oorzaak:

- meestal door de groei van 'wildvlees' in de fistel

oplossing:

- stop het bloeden door met een gaasje licht druk uit te oefenen op de fistel
- overleg met de verpleegkundig consulent WIS of u het wildvlees kunt aanstippen met een zilvernitraatstift of een speciale crème als Terra Cortril of Triamcinoloncrème (niet de huid aanstippen, alleen het wildvlees 2 keer per week, gedurende enkele weken).

6. Het water kan niet uit de ballon worden verwijderd

oorzaak:

- de spuit zit niet goed op het ventiel
- het ventiel werkt niet meer goed.

oplossing:

- de spuit een kwartslag dieper in de opening van het ventiel plaatsen
- het ventiel met bijvoorbeeld een (schone) paperclip voorzichtig doordrukken

Heeft u nog vragen?

Wanneer u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de verpleegkundig consulent WIS (Wond-, Incontinentie- en Stomazorg). Suggesties en opmerkingen zijn altijd welkom.

Contact

Consulent WIS (010) 703 61 17

E-mail: wiskids@erasmusmc.nl

Buiten kantooruren en bij spoed kunt u het beste contact opnemen met de behandelend arts van uw kind.

